

НОВА КОНСТИТУЦІЯ ЗРОБИТЬ НАРОД СПРАВЖНІМ ГОСПОДАРЕМ У КРАЇНІ

Минулого тижня в Києві відбулася презентація концепту нової народної Конституції, створення якої ініціювала лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко. У заході взяли участь близько 100 експертів-конституціоналістів, політологів, представників громадянського суспільства, які працювали над концептами нового Суспільного договору та нової Конституції. Крім того, презентація зібрала понад 200 правників із різних регіонів України.

Робота над проектом нового Суспільного договору та концептом нової народної Конституції розпочалася одразу після презентації Юлією Тимошенко «Нового курсу України». Тоді фахівці організували дискусійний майданчик — Національну платформу №1 «Новий Суспільний договір» — та долучилися до підготовки тексту нового Основного закону України. Результатом спільної роботи експертного середовища й громадськості стали проект Суспільного договору, в якому викладені засади співжиття громадян, та концепт нової народної Конституції.

Лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко упевнена, що ухвалення нової народної Конституції України дасть людям реальні механізми впливу на владу.

«Чому ми нещасливі й неуспішні? Чому двадцять сьомий рік незалежності ми зустрічаємо із розчаруванням і незадоволенням? Чому ми програємо глобальну боротьбу за Українця, який готовий шукати щастя по світах? Отримавши незалежність, ми з вами начебто отримали унікальне право впроваджувати свої правила й умови життя. Але за двадцять сім років так і не змогли побудувати сильну систему управління своєю країною. Річ у тому, що ми як нація були усунуті від того самого права, а правила вигадували за нашими спинами. В кулуарах розподіляли ресурси, повноваження, домовлялися, хто якими державними монополіями управлятиме. Та сьогодні, переживши дві революції та безліч виборів, ми вже розуміємо, що зміна облич при владі нічого суттєво не змінить. Тож науковці й представники громадянського суспільства запропонували розпочати визначення правил нашого життя з чистого аркуша», — зазначила Юлія Тимошенко.

(Закінчення на стор.2)

ЗАВЕРШИТИ РОБОТУ З РОЗРОБКИ СУСПІЛЬНОГО ДОГОВОРУ ТА НАРОДНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ПОТРІБНО ДО ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ. А ВЖЕ ПІСЛЯ НАРОДНОГО ВОЛЕВІЯВЛЕННЯ НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ МАЄ ВИНести ПРОЕКТ ОСНОВНОГО ЗАКОНУ НА ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РЕФЕРЕНДУМ

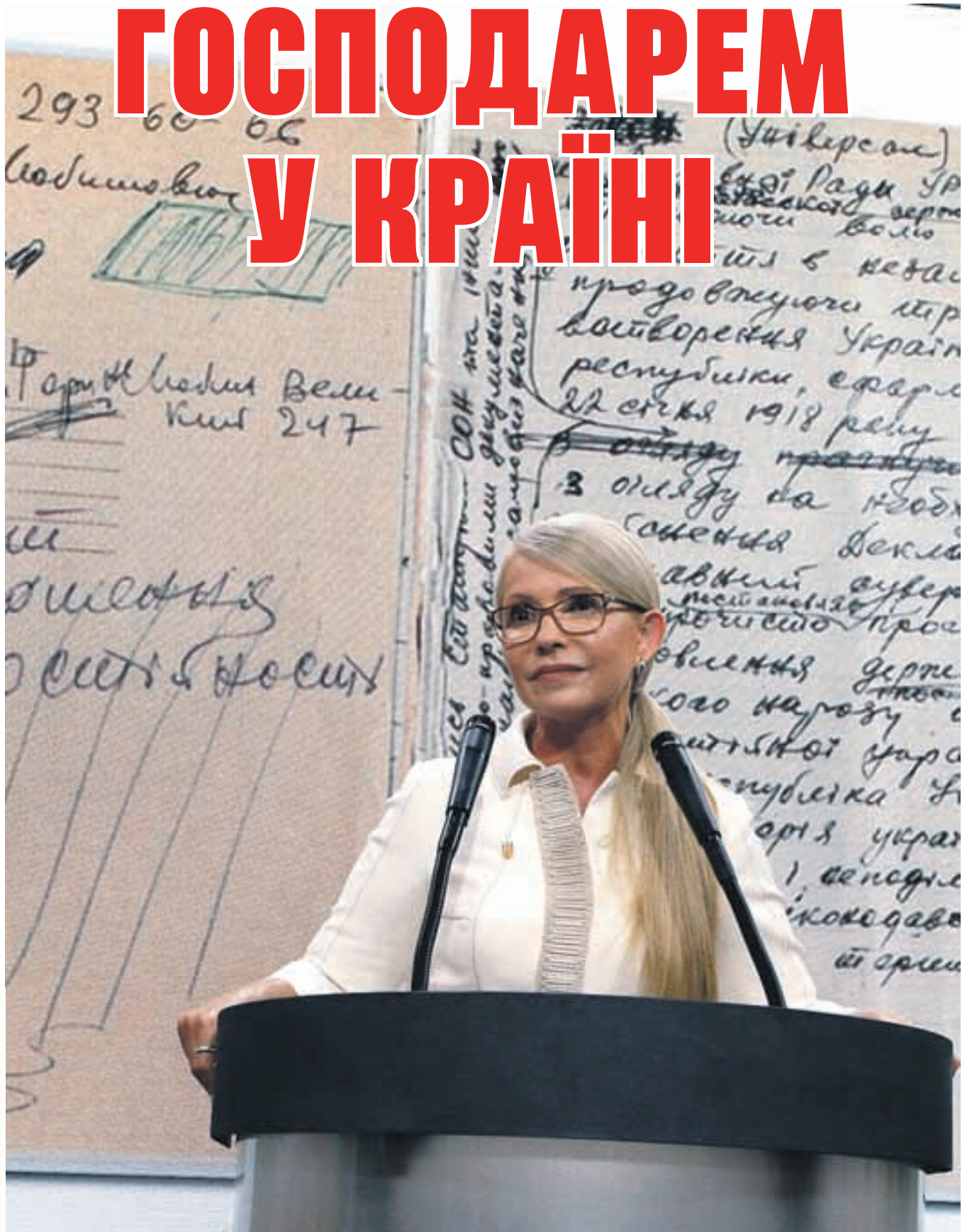

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

Нова Конституція зробить народ справжнім господарем у країні

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

(Закінчення. Початок на стр.1)

За словами політика, потрібно негайно зупинити деградацію країни. І тут у пригоді стануть новий Суспільний договір та народна Конституція, засновані на зрозумілих і справедливих принципах і правилах. Завершити роботу з розробки цих документів потрібно до президентських виборів. А вже після народного волевиявлення новий президент має винести проект Основного закону на всеукраїнський референдум.

«Не треба сподіватися на парламент, який нині повністю прогнив і став уособленням олігархічного консенсусу. Саме тому сьогодні понад 100 науковців, філософів і конституціоналістів працюють над створенням нової Конституції України», — пояснила Юлія Тимошенко.

Вона зауважила, що нова Конституція дасть нам справедливий суд, підконтрольний суспільству, допоможе усунути такі ганебні явища, як корупція, поставить під контроль усі елементи української влади. Новим Основним законом буде знищено двовладдя президента й прем'єра, яке руйнує країну. Та найголовніше — саме народ повинен стати джерелом влади. Це декларативне гасло має стати реальністю.

«Ми поїдемо до людей в різні куточки України обговорювати те, якою мусить бути наша держава. Люди, певна, додадуть до проектів Суспільного договору та Конституції розумні, правильні та сильні речі. Український народ повинен перезаснувати нашу республіку. Тільки в такому разі ми зможемо заклати міцний фундамент. І тільки тоді країна повернеться з власності корумпованої кримінальної групи у власність людей. І тільки тоді ми почнемо дихати й жити щасливо», — зазначила лідер «Батьківщини».

Юлія Тимошенко вважає, що парламентська форма правління із канцлером на чолі уряду є найкращим взірцем для України. Відповідну модель необхідно закріпити в новій Конституції. Представлений командою Тимошенко концепт передбачає, що головну відповідальність за

розвиток країни нестиме очільник уряду — канцлер. Ним стане лідер списку політичної сили, що переможе на виборах.

Задля ефективної роботи уряду парламентські вибори пропонують проводити в два тури. До другого виходять дві політичні сили, що здобудуть найбільшу підтримку, а його переможець отримує 226 місць — мінімальну одномандатну більшість. Паралельно потрібно зменшити прохідний бар'єр. Разом із тим парламентська опозиція мусить отримати реальні важелі контролю за діяльністю парламентської більшості через віце-спікера, голів комітетів, керівника Рахункової палати та реально працюючі слідчі комісії.

І все ж головний контроль за роботою Верховної Ради здійснюватиме напряму суспільство. Автори нової народної Конституції пропонують наділити громадян правом ініціювати дострокові вибори депутатів у результаті референдуму за народною ініціативою. Окрім того, лідер «Батьківщини» зазначила, що громадськість має контролювати владу та формувати державну політику. Для цього, згідно з новою Конституцією, буде створена Національна асамблея самоврядування.

Також Юлія Тимошенко презентувала інтернет-платформу для всенародного обговорення Конституції.

«Це екстраординарний проект для України. Наша команда ухвалила рішення, що Суспільний договір і нова Конституція не можуть надалі створюватися в кулуарах за спинами людей. Постало питання, як залучити інтелектуалів та десятки мільйонів українців до цієї роботи», — пояснює вона.

На переконання лідера «Батьківщини», таку співпрацю величезної кількості людей забезпечити цілком можливо. Розроблено унікальний для України інформаційний продукт, який допоможе кожному охочому за допомогою Інтернету долучитися до створення Суспільного договору та концепту нової Конституції.

Марія АНІНА

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«Тимошенко стала політичним провайдером ідей нової Конституції»

Костянтин МАТВІЄНКО,
політичний експерт,
голова корпорації стратегічного
консалтингу «Гардарика»:

«Ми чудово розуміємо, що країна опинилася в надскладній ситуації. Привілейований політичний клас фактично нав'язує суспільству свої правила гри. Та суспільство не погоджується із ними. Втім, вивести країну з кризи за допомогою наявних політичних інструментів та інституцій украї складно. Тому необхідно переорганізувати стосунки між державою та народом.

Два Майдани показали, що плоди революції можуть привласнити представники привілейо-

ваного політичного класу. Так от, щоб такого не відбувалося надалі, якраз і потрібен новий Суспільний договір, який фактично стане замінником революції. А розробка й упровадження нової народної Конституції дасть змогу переорганізувати взаємини між суспільством і державою у мирний спосіб. І це найголовніше.

В інтелектуальних колах давно обговорювали необхідність створення нового Суспільного договору та прийняття нової Конституції. Але для цього потрібен був політичний провайдинг. І саме Юлія Тимошенко зрозуміла важливість цього процесу й розпочала просування відповідної ідеї. Наразі триває розробка бачення та змісту майбутніх документів».

«Цей масштабний проект допоможе нам вирватися з кабали»

Олег СААКЯН,
політолог,
голова «Єдиного
координаційного центру
«Донбас»:

«Виникає дедалі більше патових ситуацій, на які влада за нинішньої структури не в змозі адекватно реагувати. Водночас після Революції Гідності та початку російської агресії в Україні значно змінилася роль суспільства. Саме тому потрібне вноормування й трансформація самої держави. А новий Суспільний договір — це зміна правил гри.

Ми маємо домовитися між собою про правила та принципи співіснування. Із Суспільного договору випливає нова Конституція, яка вже формально закріпить зміни системи

управління державою, розподіл повноважень, функції, які має виконувати громадянин, громада, суспільство.

В основу Суспільного договору та нового Основного закону покладено найпрогресивніші думки філософів, експертів у різних галузях. Ми маємо зрозуміти, якими повинні бути сучасна українська держава та новітня українська нація. Та експерти працюють суто над «скелетом», а «м'язи» документів має нарощувати безпосередньо суспільство.

Насправді це дуже масштабний проект, і якщо його буде втілено в життя, ми зможемо вирватися з кабали. Нарешті Україна вперше за двадцять сім років знайшла в собі сили й потенціал, щоб створити омріяну державу. Це наш історичний шанс».

«Не треба боятися перезаснування республіки»

Борис БЕСПАЛИЙ,
політолог:

«Чим не влаштовує чинна Конституція? І чому потрібно не вносити правки до неї, а приймати новий документ? Існуючий Основний закон написаний владою для влади, а не народом для народу. Згадайте, як Конституцію приймали посеред ночі. Тоді з українцями, звісно, ніхто не радився...

В існуючому документі прописано чимало прав, які ми маємо. Та на ділі більшість із

них є декларативними. Ця Конституція стала символом відчуженості влади від народу. Вони відпочивають на комфортабельних яхтах, а ми, прості українці, перебиваємося хто чим може. В нас немає відчуття співучасті в управлінні державою. А так не має бути.

Конституція безпосередньо стосується людей, адже визначає правила життя. Тож нам усім слід домовитися про умови нашого співжиття й сформувати новий Суспільний договір. Далі маємо прийняти на всеукраїнському референдумі новий Основний закон — перезаснувати республіку. Це новий процес для нас, та не треба його боятися».

Минулого тижня экс-голову передвирборного штабу Дональда Трампа, скандального політтехнолога Пола Манафорта визнали винним за вісьмома з 18 пунктів обвинувачення. Таке рішення ухвалили присяжні засідателі під час судового розгляду в місті Александрія, штат Вірджинія. П'ять пунктів стосуються ухиляння від сплати податків, один — незадекларованих іноземних банківських рахунків, ще два пункти — банківського шахрайства. Манафорта загрожує до 80 років тюрми! Судовий процес стартував 31 липня нинішнього року, а вердикт було оголошено вже 21 серпня. Тобто суд тривав всього три тижні! Така оперативність нам навіть не снилася.

Сторона обвинувачення, зокрема, заявила, що Пол Манафорт заробив в Україні близько 60 мільйонів доларів, більшу частину яких не задекларував. Відомо, що політтехнолог багато років трудився на благо Партії регіонів («Опозиційного блоку»). До речі, під час судового розгляду спливали конкретні прізвища тих, хто платив модному спеціалісту за його послуги. А це Сергій Львовичкін, Борис Колесніков, Рінат Ахметов, Андрій Ключев... Помічник Манафорта Рік Гейтс, який здав колишнього боса з потрохами, уклавши угоду зі слідством, розповів також про співпрацю політтехнолога з нинішнім президентом України. Щоправда, за його словами, допомогу Петру Порошенку фахівець надав безоплатно. В АП цю інформацію спростовують. Загалом суд був дуже цікавим і показовим.

В Україні ж давно міг би відбуватися аналогічний гучний процес. Згадайте, як у травні 2016 року экс-заступник голови СБУ Віктор Трепак передав НАБУ документ, що складався з 841 листа «чорної бухгалтерії» Партії регіонів за період 2008–2012 років. Документи Трепака, якби була доведена їхня справжність, розкрили б корупційні дії на два мільярди доларів! Сума ця навіть більш феєрична,

ніж ті, що проходили по справі Манафорта. До речі, ім'я самого політтехнолога згадане в «амбарній книзі» 22 рази! Проте навіть через два з гаком роки вагомих результатів розслідування ми так і не побачили. Хіба що антикорупціонери трохи налякали главу Центрвирборкому Михайла Охендовського, який також фігурував у «амбарній книзі» ПР.

Минулого тижня генпрокурор Юрій Луценко заявив, що в Україні відкрили кримінальне провадження щодо можливих правопорушень із боку колиш-

ніх держслужбовців часів експрезидента Віктора Януковича, які можуть бути причетні до справи Манафорта.

«На процесі звучали свідчення, нібито пан Манафорт отримував гроші за консультування Януковича і Партії регіонів від конкретних українських політиків. Є перелік цих осіб. На той момент вони були державними службовцями —

нардепами, працівниками Адміністрації президента чи Кабміну», — сказав генеральний прокурор.

А отже, згідно з чинним законодавством України, вони не мали права бути розпорядниками будь-яких бізнес-структур, а повинні були передати їх в управління третім особам.

«Тому ми зареєстрували кримінальне провадження

пов'язані з Полом Манафортом. Цю інформацію тоді підтвердив керівник департаменту спеціальних розслідувань ГПУ Сергій Горбатюк. Сам же Луценко віднікувався. Але, судячи з усього, зараз під шум американського процесу й у нас робота закипить. Чи надовго?

Насправді ж американці дали нашим численним право-

ні. А самого экс-президента-втікача почали заочно судити за держзраду 4 травня 2017 року.

«З огляду на невеликий обсяг доказів — 25 томів і близько 50 свідків, — ми зможемо ще цього року, сподіваюся, до Дня Незалежності, отримати судовий вирок», — говорив у 2017-му генеральний прокурор Юрій Луценко.

Але віз і нині там, хоча йдеться про державну зраду, тобто про один епізод. Уявіть лише, як би міг затягтися процес у нашій країні, якби розглядалися економічні злочини минулого режиму!

До речі, а як з ними справи? Ніяк? А скільки було анонсів «великої справи Януковича», яку ось-ось передадуть до суду! Насправді якраз по економічних злочинах можна було б швидко та якісно провести судовий процес. Цифри на відміну від людей не брешуть. У нормальній країні, звісно.

Рано чи пізно процес закінчиться. Тільки ось як повернути экс-президента-втікача? В інтерв'ю «Громадському» прокурор Руслан Кравченко сказав, що для цього в Україні потрібно створити спецпідрозділ.

«Можливо, потрібно створити підрозділ на кшталт «Моссада». Щоб спецпризначенці проникли на територію РФ і доставили його в Україну», — сказав Кравченко.

Серйозно? Може, треба було сказати це гучніше, щоб Янукович потрійний паркан поставив, армію бодігардів найняв і пластичну операцію зробив? Це без урахування правових наслідків подібної спецоперації...

Але повернімося до США. 17 вересня у Вашингтоні, округ Колумбія, розпочнеться другий процес щодо Пола Манафорта. Зокрема розглядатиметься його незаконна лобістська діяльність в Америці й відмивання грошей. Вірогідно, і цей процес завершиться так само швидко, як і перший. І на ньому можуть сплитися ще цікавіші й ще більш неочікувані факти. А в нас... А в нас все буде як і раніше.

Яна ДЖУНГАРОВА

17 ВЕРЕСНЯ В ВАШИНГТОНІ, ОКРУГ КОЛУМБІЯ, РОЗПОЧНЕТЬСЯ ДРУГИЙ ПРОЦЕС ЩОДО ПОЛА МАНАФОРТА.

ЗОКРЕМА РОЗГЛЯДАТИМЕТЬСЯ ЙОГО НЕЗАКОННА ЛОБІСТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В АМЕРИЦІ Й ВІДМИВАННЯ ГРОШЕЙ. І ТУТ МОЖУТЬ СПЛИВТИ ЩЕ ЦІКАВІШІ Й ЩЕ БІЛЬШ НЕОЧІКУВАНІ ФАКТИ

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Судова система потребує не декоративної реформи, а масштабної трансформації»

Олег ПОСТЕРНАК,
кандидат історичних наук,
політтехнолог, керівник
Центру політичної розвідки.

«Справа Манафорта, звісно ж, матиме відгомін в українській політиці. Питання лише в його силі. До речі, багато експертів говорять, що прізвище Порошенка в процесі сплигло як натяк американців на те, що все ж не варто йому балотуватися на другий строк. Ця версія має право на життя.

Але чи є шанс у справі, яку анонсував генпрокурор Юрій Луценко? Про глобальні зрушення я б не говорив. Згадайте лише, яким пищиком обернулася справа про «чорну бухгалтерію» Партії регіонів. Вона так і залишилася в підвішеному стані: лише Охендовського трохи при-

тисли, але, як бачимо, потім помилували, і він продовжує керувати ЦВК. Може, це було зроблено з натяком на майбутнє, оскільки Банкова все ж припускає, що в Центрвирборкомі не відбудеться ротація. І поки не буде перезавантаження, керівник ЦВК буде на гачку у влади. Він, до речі, зараз демонструє лояльність до Банкової. Бо як інакше можна пояснити цирк із непризначенням виборів в ОТГ, які мали відбутися в жовтні цього року? Адже на цих виборах могла б знову перемогти партія «Батьківщина», як і в попередніх шести хвилях.

Чому в США суд завершився за три місяці, а в Україні резонансні судові процеси тягнуться роками? Є три важливих моменти.

Перший — у нас різні системи права. В Україні діє пострадянська система з рудиментами у вигляді деяких радянських законів. В Америці — англосаксонська прецедентна система, яка славиться своєю оперативністю і справедливістю.

Другий момент — якість проведення слідства. У США розслідування проводять по давно сформованих зразках. У нас же відбувається постійне реформування системи слідства.

Третій і найважливіший момент — якість судової системи. Зміни до Конституції щодо судової реформи, які вніс президент, не працюють. Це очевидно для всіх. Необхідна кардинальна зміна напрямку. Наприклад, якби суддів першої інстанції та мирових суддів обирали самі громади, то це б дозволило сформувати нову модель судової влади на місцях. Потрібно сформувати Палату честі, яка б перевіряла суддів на предмет порядності й кваліфікованості. Судова система потребує не декоративної реформи в стилі Порошенка, а масштабної трансформації. І вона може відбутися тільки з новою Конституцією. А якщо залишити все як є, то суди й надалі будуть залежні від настрою перших осіб держави».

Жити в борг — не найкращий, але, на жаль, довготривалий тренд України. Після того як наша країна вперше поспівпрацювала з МВФ у 1994 році, кількість кредитів і позик лише збільшувалася. Але, як то кажуть, береш чужі, а віддаєш свої. В результаті державний борг України в 2018 році становить 66,1 млрд доларів. Тож немає нічого поганого в тому, що уряд заявив про намір скорочувати обсяги боргу. Однак презентована Кабміном Середньострокова стратегія управління державним боргом на 2018–2020 роки навряд чи допоможе впоратися з місією.

Володимир Гройсман не вперше говорить про борги, що тяжіють над Україною. Але риторика прем'єра раз по раз не змінюється. Суть його промов зводиться до наступного — «попередники» з 2005-го до 2013 року нахпали боргів, а нам їх розсьорбувати. Ось і зараз він залишився вірним собі, говорячи про те, що ці позики стали для країни фінансовими кайданами, які не дозволяють поліпшувати соціальні стандарти, підвищувати обороноздатність і розвивати економіку.

Експертне співтовариство вже не раз ловило прем'єра на лукавстві і, м'яко кажучи, маніпуляції цифрами. Зокрема архітектор в проекті Oblik-Saas Данило Монін на своїй сторінці у «Фейсбуці» вказував, що на початок 2014 року у держави було 32 млрд доларів зовнішніх боргів. Нині їх 49 млрд, тобто за чотири роки вони збільшилися на 17 млрд. При цьому резерви держави зараз приблизно такі ж, як у 2014-му.

Але це, так би мовити, ліричний відступ. Примітно, що лаючи аж гай гуде своїх попередників за збільшення обсягів боргових зобов'язань, сам глава Кабміну бачить вихід... у нових кредитах.

«Невиплата боргів загрожує Україні дефолтом. А це зупинка виробництва, девальвація гривні, інфляція. Ми повинні вберегти людей від цього не-

гативу, тому нам і потрібні нові запозичення, щоб повернути старі. Далі — потрібно нарощувати економіку», — написав він на своїй сторінці в соцмережі Twitter.

Втім, повернімося до Стратегії, яка повинна скоротити держборг по відношенню до ВВП до 60% до кінця поточного року, а в перспективі — до 2020-го — і до 49%. За традицією, її представили в слайдах з барвистими діаграмами. А ось конкретики там годі й шукати — тільки загальні фрази, як, наприклад, про роботу уряду щодо поліпшення рейтингу України як кредитора, розвиток внутрішнього ринку,

випуск держоблігацій у доларах, євро та гривні. Також з боргами мають намір боротися шляхом розширення бази інвесторів, спрощення їхнього доступу та поглиблення взаємодії з ними. Ну і, звичайно ж, зниження держборгу планується досягти, розширюю-

Фінансові кайдани, борговий зашморг

чи співпрацю з міжнародними фінансовими інституціями та урядами інших країн щодо пільгового фінансування. Ось, власне, і все. Жодних ноу-хау. Найімовірніше, навпаки — уряд мріє не позбутися боргів, а лише взяти нові. А розвиток

Гройсману потрібно «дякувати» не попереднім прем'єрам, а міністру фінансів уряду Яценюка пані Ярецько з її так званою реструктуризацією 19,3 млрд доларів боргів і списанням 20% їхньої основної суми, якого насправді не було. По-

частину приросту ВВП доведеться віддавати кредиторам. Хоча і в 2021–2025 рр. виплати за VRI обмежені 1% ВВП. І при зростанні економіки до 3% на рік — виплати нульові. Але, наприклад, при темпах зростання від 3% до 4% Україна повинна буде віддати 15% приросту ВВП. А при зростанні більше 4% — 40% приросту ВВП.

Напередодні парламентських і президентських виборів влада не може собі дозволити оголосити дефолт. Тому належні суми боргу вона зі скрипом виплатить, не обтяжуючи себе реальними рішеннями щодо зміцнення економіки. Якщо ж нині правлячим пощастить утриматися біля годівниці, тоді з 2021 року українцям доведеться дуже сутужно. А якщо ні, то «досягнення» Ярецько просто перекинуть на плечі тих, хто прийде їм на зміну. Адже вони діють за старим принципом: «Після нас хоч потоп».

Варвара ПОЛУНИЧНА

ЗА ПЕРЕДЕФОЛТНИЙ СТАН КРАЇНИ ГРОЙСМАНУ ПОТРІБНО «ДЯКУВАТИ» НЕ ПОПЕРЕДНІМ ПРЕМ'ЄРАМ, А МІНІСТРУ ФІНАНСІВ УРЯДУ ЯЦЕНЮКА ПАНІ ЯРЕЦЬКО З ЇЇ ТАК ЗВАНЮ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЄЮ 19,3 МЛРД ДОЛАРИВ БОРГІВ І СПИСАННЯМ 20% ЇХНЬОЇ ОСНОВНОЇ СУМИ, ЯКОГО НАСПРАВДІ НЕ БУЛО

економіки і внутрішнього ринку — це так, для красного слівця, особливо з огляду на те, що дії Кабміну призвели до відтоку з країни вже навіть малого і середнього бізнесу.

Але так чи інакше борги доведеться віддавати. І за переддефолтний стан країни

рядок погашення боргу передбачає в період з 2021-го по 2040 рік щорічно виплачувати кредиторам додаткові кошти через так звані інструменти відновлення вартості — VRI (value recovery instruments).

Чим вищими будуть темпи зростання ВВП, тим більшу

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Неможливо позбутися позик, набираючи все нові й нові»

Юрій ГАВРИЛЧКО,
експерт Центру аналізу
економічної політики:

«У представленій Кабміном Стратегії немає реальних механізмів зменшення боргової залежності — є веселі картини а-ля «ми хочемо, щоб було так». Однак від одного лише бажання внутрішній ринок не почне розвиватися активніше, та й кількості інвесторів не додасться. На тлі слайдів про «кабалу», в яку Україну увігнали «попередники», досить дивно звучала заява Гройсмана про те, що без допомоги МВФ нашій країні не впоратися з борговою залежністю. Але проблема в тому, що в принципі неможливо позбутися позик, набираючи все нові й нові.

До слова, про борги, які накопичені з 2005 року і які, за словами Гройсмана, заважають підвищити соцстандарту і посилити обороноздатність. Під час презентації Стратегії в. о. міністра фінансів пані Маркарова заявила про те, що середній термін погашення українських цінних паперів — шість років. Це означає, що Україна повернула практично всі кредити, які брала до 2012 року. І зараз ми платимо за позиками, узятими після 2012-го, в тому числі урядом Яценюка, завдяки якому у нас тільки зовнішніх боргів стало більше на 20 млрд дол. Але ж були ще й внутрішні, значна частина з яких номіновані у валюті. Уряд Гройсмана поки набрав лише 7 млрд доларів зовнішніх позик — більше ніхто не дає, а ось внутрішніх нинішній Кабмін накопичив набагато більше під фантастичні відсотки.

На внутрішньому ринку держава бере в борг під 18% у гривневому ек-

віваленті, під 5,5–6% — у доларовому і під 4,5–5% — в євро. Але подібні маніпуляції фактично не залишають ніяких коштів для розвитку економіки. Тому що банкам набагато вигідніше купити державні папери, гарантовано отримавши прибуток і повернувши вкладені кошти, ніж ризикувати, видаючи кредити комерційним структурам. Більш того, на відміну від комерційних кредитів, цінні папери, куплені фінустановою у держави, можуть піти на забезпечення позик у НБУ. Тобто банк може попросити рефінансу у нацрегулятора для гри на валютній біржі. За такої схеми, придуманої ще Арбузовим у 2011 році, комерційне кредитування і реальний сектор економіки точно не в пріоритеті. Тому маємо падіння і промислового виробництва, і внутрішнього ринку, що в підсумку не стимулює державу до зменшення зовнішніх і внутрішніх боргів.

Рецепт для подолання боргової залежності України запропонувати досить складно через брак адекватної базової інформації. Та ж, яка є у відкритому доступі, не відповідає реальності. Останній перепис населення проводився в нашій країні в 2001 році. І зараз ніхто не може чітко сказати, яка кількість людей проживає в Україні і чим вони займаються. Немає чіткого уявлення, які ресурси, в тому числі і земельні, має в своєму розпорядженні держава. Зрештою, у нас ніхто не проводив аудит державності. Тобто відсутня система інформації про функціонування держави, без якої складно вибудувати працюючу економічну модель. Чинній владі це нецікаво. Адже коли ти прийшов на кілька років і можеш накрати на все життя, навіщо ж у чомусь розбиратися в принципі. А повинна бути мотивація розвивати державу».

Фальстарт за лічильником

Не секрет, що влада всіма правдами й неправдами намагається скоротити кількість отримувачів субсидій на оплату житлово-комунальних послуг. Раз у раз вона придумує нові механізми урізання допомоги людям. Минулого тижня уряд на своєму засіданні мав намір розглянути документ, який позбавляє субсидій на оплату газу тих споживачів, у яких не встановлений індивідуальний лічильник використання ресурсу.

Проект постанови, який було внесено до порядку денного засідання Кабміну, передбачав, що вже з 1 жовтня 2018 року субсидій позбавлять тих споживачів, які «не встановили індивідуальні прилади обліку природного газу (індивідуальні лічильники) й письмово відмовилися від їх встановлення за рахунок дер-

В одному міністр правий — встановлення індивідуальних лічильників для населення повинно бути безплатним і здійснюватися за коштів газозових компаній, оскільки ця послуга закладена в тариф. Відповідно до закону про комерційний облік газу, вже з 1 січня 2018 року всі квартири в Україні мали бути обладнані

Тому Верховна Рада внесла зміни до закону про комерційний облік і перенесла термін стовідсоткового обладнання приладами обліку на 2021 рік.

Але зараз, коли, здавалося б, з'явився час, газівники так само не поспішають ставити індивідуальні лічильники в тих будинках, де встановлені загальнобудинкові. Мовляв, виділені кошти були витрачені на загальні прилади обліку, а демонтувати їх немає сенсу. Якщо ж ви хочете квартирний лічильник, то можете встановити його або за свої кошти, або за кошти з місцевого бюджету, яких, звісно, немає. Ось тому, найімовірніше, саме

ПРОЕКТ ПОСТАНОВИ КАБМІНУ ПЕРЕДБАЧАВ, ЩО ВЖЕ З 1 ЖОВТНЯ 2018 РОКУ СУБСІДІЙ ПОЗБАВЛЯТЬ ТИХ СПОЖИВАЧІВ, ЯКІ НЕ ВСТАНОВИЛИ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЛІЧИЛЬНИКИ ГАЗУ Й ПИСЬМОВО ВІДМОВИЛИСЯ ВІД ЇХ ВСТАНОВЛЕННЯ ЗА РАХУНОК ДЕРЖБЮДЖЕТУ АБО КОШТОМ ОБЛГАЗІВ

жавного бюджету або за власний коштом операторів газорозподільних систем».

Подібний захід, на думку розробників документа, має простимулювати населення активніше обладнувати індивідуальними лічильниками власні оселі.

Втім, чи то в уряду прокинулася совість, чи то в розгарячених умах промайнула якась нежданна думка, але проект документа з порядку денного зняли. Головний «дієтолог» країни, міністр соціалістики Андрій Рева, який раніше розповідав, як українці багато їдять, пізніше пояснив, що текст постанови журналісти витлумачили неправильно. За його словами, в Україні є такі хитрі споживачі, які навмисно відмовлялися від безкоштовного встановлення індивідуальних лічильників газу, щоб їм нараховували субсидії за нормативами, що для них виходило вигідніше. І лише їх, недбайливих, мало торкнулися нововведення.

індивідуальними лічильниками. Тим, хто у встановлений строк не поставив прилад за власний коштом або не дочекався милості від газівників, могли просто перекрити доступ до ресурсу. Втім, коли настав час «Ч», виявилось, що до стовідсоткового обліку — як до неба. Тому що в реальності хитрі газівники, посилаючись на рекомендації НКРЕКП, не поспішали обладнувати квартири лічильниками, а вважали за краще встановлювати загальнобудинкові прилади обліку. Воно й зрозуміло: вартість загального лічильника для 100-квартирного будинку становить близько 50 тис. грн, а витрати на встановлення індивідуальних лічильників у цій же багатоповерхівці сягають 250 тис. грн.

За підрахунками експертів, близько 3 мільйонів домогосподарств могли б залишитися без газопостачання через те, що в них не були встановлені індивідуальні лічильники.

населення (на радість газорозподільним компаніям) буде змушене обладнувати свої квартири приладами обліку, аби до наступного часу «Ч» не залишитися без доступу до блакитного палива. Але за які такі багатства людина, яка отримує субсидію, може його поставити? Адже за цим видом держдопомоги звертаються ті, кого складно назвати заможним. А повірити в те, що представники газових компаній змилюються, на жаль, не виходить. Зате можна не сумніватися в тому, що кількість субсидіантів завдяки верифікації і все новим постановам Кабміну зменшуватиметься. Не вийшло з лічильниками газу, так вийде з чимось іншим. Механізмів у уряді багато. За винятком одного — бажання не на папері, а на ділі підвищувати доходи населення, щоб дедалі менше людей потребували субсидії.

Аріна МАРТОВА

Сага про непотоплюваний «Роттердам+»

Про необхідність скасування сумнозвісної корупційної формули ціноутворення на електроенергію «Роттердам+», яка була введена за легким помахом крила «пташеняти гнізда Петрова» — тодішнього голови НКРЕКП Дмитра Вовка, в експертній спільноті говорять давно. Нова команда нацрегулятора нарешті пообіцяла її позбутися. Однак, як виявилось, Вовк пішов, але справа його живе: «Роттердам+» діятиме щонайменше до 1 липня 2019 року.

Причин недолюблювати «Роттердам+», який був упроваджений 2016 року, в українців більш ніж достатньо. Адже саме завдяки цій формулі ми змушені платити за електрику більше. Схема проста донезмоги. У тариф, за яким електрика закуповується у ТЕС і потім продається споживачам, закладена вартість вугілля згідно з імпорнтним паритетом. Тобто рівно та ціна, за якою його купують у Роттердамі, з урахуванням доставки в Україну й перевалки в порту, незважаючи на те, що чорне золото, як то кажуть, вітчизняного виробництва.

За ідеєю, ці кошти повинні допомогти вітчизняному вугледобувному сектору встати на ноги. Однак періодичні страйки шахтарів, які місяцями не бачать зарплат, свідчать про зворотне. Втім, від введення нової формули виграв пан Ахметов, який завдяки вертикальній інтеграції «виробуток вугілля — виробництво електроенергії» посідає монопольне становище на ринку.

Але не будемо рахувати гроші олігарха, а підрахуємо кривні. Якщо до введення сумнозвісної формули ТЕС, чия частка в енергобалансі становить близько 30%, реалізовували свою продукцію за ціною 936 грн за 1 МВт-год, то в грудні 2016-го — вже за 1670 грн. Нині ж тариф зріс ще на кілька сотень гривень. Побутовий споживач при цьому платить 0,9 грн на місяць за перші 100 кВт-год і 1,68 грн — за кожний наступний кіловат.

Тому коли нова команда НКРЕКП заявила про намір скасувати «Роттердам+», з'явився обережний оптимізм, щоправда, затьмарений розрахунками, озвученими головою нацрегулятора Оксаною Кривенко, про подорожчання електроенергії щонайменше до 1,8 грн за 1 кВт-год. Пояснюється це тим, що в 2019 році, відповідно до закону

про ринок електроенергії, в Україні наберуть чинності нові правила купівлі-продажу ресурсу. Зокрема, буде скасовано оптовий ринок електроенергії, який «зливає» в загальний котел струм із усіх генерацій — починаючи від АЕС і закінчуючи ТЕС — і продає за однією ціною, встановленою НКРЕКП. З огляду на те, що вартість виробництва в кожній генерації різна, а комерційні споживачі гіпотетично зможуть домовлятися безпосередньо з виробниками, ціна електрики для населення також буде різнитися. Тому, за словами Кривенко, «Роттердам+» у певному сенсі стримував зростання тарифів.

22 серпня на своєму засіданні НКРЕКП ухвалила таке собі половинчате рішення: «Роттердам+» скасували, водночас продовживши його дію до 1 липня 2019 року. До цього голова нацрегулятора пообіцяла, що істотних змін тарифів на електрику не передбачається. Виходить, ще рік олігарх доїтиме населення за допомогою «Роттердама+», який насправді не стримує тарифи, а підвищує їх.

При цьому є великі сумніви, що запрацює реальний ринок електроенергії. Тут можна провести аналогію з газом: закон про ринок блакитного палива є, а самого ринку немає. Більше того, в 2019-му відбудуться вибори президента, і якщо народ України зробить правильний вибір, буде скасована не тільки формула «Роттердам+», а й інші непотоплювані для населення побори. Також буде запущено реальний ринок, на якому виробники конкуруватимуть за споживача, встановлюючи адекватні ціни, а не грабіжницькі, як зараз. Поки ж «Роттердам+» буде й надалі приносити бариши лише деяким.

Катерина МІЦКЕВИЧ

ЯКЩО ДО ВВЕДЕННЯ «РОТТЕРДАМ+» ТЕС РЕАЛІЗОВУВАЛИ СВОЮ ПРОДУКЦІЮ ЗА ЦІНОЮ 936 ГРН ЗА 1 МВТ-ГОД, ТО В ГРУДНІ 2016-ГО — ВЖЕ ЗА 1670 ГРН. НИНІ Ж ТАРИФ ЗРІС ЩЕ НА КІЛЬКА СОТЕНЬ ГРИВЕНЬ

По-справжньому сильна й незалежна Україна є одним із головних кошмарів для пропутінської Росії. Тому, віджимаючи наші території й убиваючи наших співвітчизників, вона не скупиться на фальшиві історії про «один народ» і братерство. Ось тому кремлівський карлик до останнього подиху робитиме спроби за допомогою дестабілізації ситуації в Україні повернути під свій контроль нашу державу, знищити нашу національну ідентичність і знову перетворити українців на дуже зручних для російського сприйняття «малоросів». Путін продовжує свої мерзенні гібридні ігри, і тепер під ударом опинилося Азовське море.

Азовська криза. МОРСЬКА БЛОКАДА

Відкриття руху Керченським мостом стало ланкою логічного ланцюга путінських загарбницьких апетитів, що поєднала анексію Криму з подальшими претензіями РФ на Азовське море. У його акваторії ось уже кілька місяців назріває справжня криза. Конструкція мосту, який з'єднав Таманський і Керченський півострови, суттєво обмежила проходження суден під ним, оскільки висота його арок становить 33 м над рівнем моря. Отже, в Маріупольський і Бердянський порти могли потрапляти лише судна з порівняно малою вантажопідйомністю. Але це було, так би мовити, прелюдією.

Нині Росія просто не пускає танкери через Керченську протоку в українські порти. На 21 серпня було затримано понад 150 іноземних суден, які йшли в Бердянськ і Маріуполь.

За інформацією голови наглядової ради «Майдану закордонних справ», головного редактора сайту Blackseanews Андрія Клименка, на тижні з 14 по 21 серпня на якірних стоянках у Керченській протоці перебували 16 суден загальною вантажопідйомністю 120 тисяч тонн. На відбуття в українські порти три з них очікували вже тиждень, одне судно — 6 днів, два — 5 днів, три судна — 4 дні.

Подібні затримки, звісно, роблять доставку вантажів у Маріуполь і Бердянськ (та й з них) максимально дискомфортною і витратною, що загрожує дестабілізацією роботи підприємств регіону.

Без сумніву, Росія, озброївшись ратифікованим у 2004 році Договором між РФ і Україною про співпрацю у використанні Азовського моря й Керченської протоки, знайшла виправдання своїм агресивним діям. Та й українська влада в особі заступника міністра закордонних справ Олени Зеркаль перевірку транспорту росіянами вважає законною. Навіть більше, в ефірі «5 каналу» вона заявила, що питання кризи в Азовському морі через дії РФ в інформаційному полі загострюється навмисно.

«Російська військова присутність в Азовському морі більша за нашу, і це зрозуміло. За всіма нормами міжнародного морського права, військові кораблі мають право зупиняти цивільні судна для огляду. Для цього не потрібні жодні мандати, нічого», — сказала вона.

Військовий експерт Олег ЖДАНОВ у коментарі «ВВ» зазначив, що відсутність скарг із боку капітанів і судовласників дивує. Адже прості судна обходиться в десять тисяч доларів на добу. Іноземний судовласник, який вміє рахувати гроші, за ідеєю, мав би рвати й метати у зв'язку з порушенням його прав. Також не бунтують і робітники маріупольського й бердянського портів, вантажообіг яких уже впав приблизно на 30%. Все це й дозволяє пані Зеркаль робити заяви про законність дій РФ в Азовському морі.

Досить мляво реагують на проблему в акваторії Азовського моря й інші високопосадовці. Адже наша країна, за їхніми словами, обрала для себе шлях мирного — правового — врегулювання спору. Тому вони продовжують звертатися в міжнародні суди, незважаючи на те, що РФ вже не раз витерла ноги об міжнародне право й демократичні принципи загалом.

Олег Жданов констатував, що прорвати блокаду Азовського моря могла б денонсація Договору між РФ і Україною про співпрацю у використанні Азовського моря й Керченської протоки від 2004 року і залучення як партнерів країн Каспійського басейну.

«Азовське море є не внутрішньою, а напівзамкнутою водоймою. А ще воно є єдиною артерією, яка з'єднує Каспій зі Світовим океаном. Отже, Договір 2004 року порушує міжнародне право. Після його денонсації варто було б скликати конференцію країн Каспійського басейну й спільно з ними прийняти міжнародну конвенцію про використання напівзамкнутого Азовського моря. І тоді б Росія була зобов'язана надавати країнам Каспійського басейну транзит для виходу з

Каспію в Світовий океан і назад Волго-Донським каналом.

Однак Путін нас і тут випередив, скликавши на позаминулому тижні конференцію й підписавши Конвенцію про правовий статус Каспію, яка, зокрема, передбачає недопущення в ньому присутності збройних сил, які не належать сторонам договору, а також визначає п'ять прикаспійських держав відповідальними за підтримання безпеки в ньому й управління його ресурсами», — пояснив експерт.

Зі свого боку **лідер Всеукраїнського руху «Сила права» Андрій СЕНЧЕНКО** нагадав, що в Україні триває війна і бездіяльність або млява реакція влади на те, що відбувається в акваторії Азовського моря, може призвести до того, що після його остаточної блокади Росією ми втратимо й Чорне. Звертатися до міжнародних судів, на його думку, важливо, проте це інерційна робота, на результати якої РФ зреагує нескоро.

«Нам потрібно вжити дзеркальних заходів. Або хоча б спробувати... Згідно з угодою від 2004 року, Азовське море має статус внутрішнього моря України та РФ. І якщо, як вважає Зеркаль, РФ із метою запобігання тероризму має право оглядати судна у внутрішньому морі, то чому тоді ми не оглядаємо російські судна, які йдуть із російських портів у Чорному морі нашою внутрішньою акваторією?» — запитує експерт у коментарі «ВВ».

Також, за його словами, варто замислитися про супровід українських суден. Зважаючи на ставку влади на так званий «москітний флот», ми сьогодні фактично розплачуємося за недалекоглядність. Тому що наша країна не має достатньо сил для проведення подібних операцій.

«Проте навіть наявними силами на Азовському морі ми повинні спробувати оглядати російські судна, пояснюючи свої дії терористичною загрозою. Ще вкрай необхідно домагатися від Заходу посилення санкцій щодо РФ у зв'язку з фактичною блокадою акваторії Азовського моря. Навіть до цього

влада поки що не докладає особливих зусиль», — додав Андрій Сенченко.

Олег Жданов також зауважує слабкість українського флоту, чого не змогли виправити навіть поставки нашим морякам катерів «Гюрза» і «Кентавр» виробництва заводу «Кузня на Рибальському» (колишня «Ленінська кузня»), який пов'язують із Порошенком і першим заступником голови фракції БПП Ігорем Кононенко. Ці судна, поперше, не призначені для моря, а по-друге, вони досить слабо озброєні. А ось американський подарунок — катери берегової охорони Island — для українських моряків стали б гарною підмогою, оскільки створені для дій у шторм до 5 балів і несуть непогане озброєння: бакову 25-міліметрову автоматичну артилерійську установку Mk 38 Mod 0 Bushmaster і два 12,7-міліметрових кулемети M2HB.

І хоча отримали ми їх ще в 2014–2015 роках, лише зараз Кабмін виділив необхідні кошти для їхнього ремонту, транспортування, підготовки екіпажів і на інші супутні витрати. Самі ж катери ми отримуємо безкоштовно. Відповідно, борознити Азов вони зможуть лише наступного року.

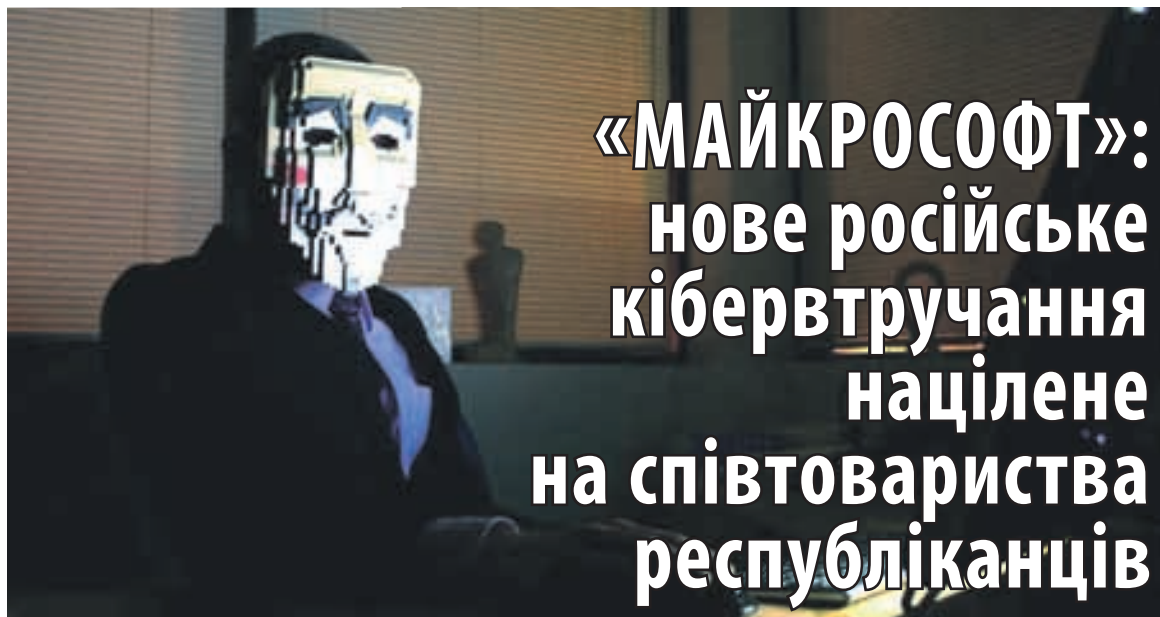
«Але навіть без американських катерів ми більш-менш зміцніли узбережжя, поставивши берегову артилерію. Тому навіть наявними силами можна поспувати кров Росії. Наприклад, провівши ракетні випробування «Грому» й «Нептуну» в морській акваторії, що до того ж на час навчання дасть змогу заблокувати Керченську протоку, порт Севастополь і Ялту. Але українське керівництво вважає за краще не сваритися з росіянами, фактично своїми діями здійснюючи м'який перехід Азова під протекторат РФ», — вважає Олег Жданов.

З військовим експертом згоден і Андрій Сенченко, говорячи про те, що якщо здійснити елементарний аналіз дій (і бездіяльності) влади за останні чотири роки, то можна дійти невтішних висновків.

«Чинна влада, уособленням якої є Петро Порошенко, судячи з усього, абсолютно залежна від Кремля. Яскравими прикладами залежності можна вважати і закон про особливий статус Донбасу, і підпис Порошенка під зрадницькими Мінськими угодами, і відсутність реакції на те, що відбувається в акваторії Азовського моря», — підсумував він.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

ЗА ІНФОРМАЦІЄЮ ГОЛОВИ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ «МАЙДАНУ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ», ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА САЙТУ BLACKSEANEWS АНДРІЯ КЛИМЕНКА, НА ТИЖНІ З 14 ПО 21 СЕРПНЯ НА ЯКІРНИХ СТОЯНКАХ У КЕРЧЕНСЬКІЙ ПРОТОЦІ ПЕРЕБУВАЛИ 16 СУДЕН ЗАГАЛЬНОЮ ВАНТАЖОПІДЙОМНІСТЮ 120 ТИСЯЧ ТОНН. НА ВІДБУТТЯ В УКРАЇНСЬКІ ПОРТИ ТРИ З НИХ ОЧІКУВАЛИ ВЖЕ ТИЖДЕНЬ, ОДНЕ СУДНО — 6 ДНІВ, ДВА — 5 ДНІВ, ТРИ СУДНА — 4 ДНІ

«МАЙКРОСОФТ»: нове російське кібервтручання націлене на співтовариства республіканців

У російської військової розвідки, яка прагнула вплинути на вибори в 2016 році, з'явилася нова мета — консервативні американські аналітичні центри, які порвали з президентом Трампом і продовжують виступати за санкції проти Москви.

Корпорація «Майкрософт» заявляє, що виявила і взяла під контроль веб-сайти, створені в останні тижні хакерами, пов'язаними з російським формуванням, раніше відомим як ГРУ. Схоже, що ці сайти обманювали людей, які думали, що клацають по посиланнях Інституту Хадсона і Міжнародного республіканського інституту. При цьому користувачі таємно перенаправлялись на веб-сторінки, створені зловмисниками для крадіжки паролів і інших облікових даних. «Майкрософт» також знайшла сайти, що імітують портал Сенату США.

Перехід до нападу на консервативні аналітичні центри акцентує увагу на меті російського розвідувального відомства: підірвати діяльність будь-яких інститутів, які виступають проти позиції Москви і президента Росії.

Інститут Хадсона розвиває програми, які вивчають зростання клептократії в урядах по всьому світу, і Росія — його головна мета. У свою чергу Міжнародний республіканський інститут, який отримує певне фінансування від Державного департаменту та Агентства США з міжнародного розвитку, десятиліттями працює над просуванням демократії в усьому світі.

«Зараз ми спостерігаємо черговий сплеск числа атак. І в цьому ключі особливо важливо розширення переліку типів веб-сайтів, за якими вони полюють», — сказав в інтерв'ю президент «Майкрософт» Бред Сміт.

До складу ради директорів Міжнародного республіканського інституту входять кілька лідерів республіканців, які дуже

критично ставляться до взаємодії Трампа з Путіним, у тому числі до саміту двох лідерів у фінському Гельсінкі. Серед них сенатор від Арізони Джон Маккейн і колишній кандидат у президенти Міт Ромні.

Президент Міжнародного республіканського інституту Даніель Твінінг назвав очевидну спробу «цільового фішингу» такою, що узгоджується з кампанією з втручання, яку Кремль веде проти організацій, що підтримують демократію і права людини. «Це явно призначене для того, щоб сіяти сум'яття, чвари і страх серед тих, хто критикує авторитарний режим Путіна», — заявив Твінінг.

Спроба втручання, викрита «Майкрософт», відображає зусилля, які робили підтримувані державою російські хакери перед президентськими виборами 2016 року. Після голосування кілька компаній зі сфери кібербезпеки виявили сайти, які були створені російськими хакерами для того, щоб підірвати або імітувати інтернет-ресурси відомих установ.

Фіктивні веб-сайти використовувалися як канал для ряду атак, у тому числі щоб підбивати жертв завантажувати шкідливе програмне забезпечення або розкривати паролі та іншу особисту інформацію. Але за останній рік у боротьбі з ними компанія «Майкрософт» стала більш рішучою.

У 2016 році федеральний суддя у Вірджинії погодився з тим, що група, яку «Майкрософт» називає «Стронцій», а інші — «Ей-Пі-Ті 28», продовжує свої атаки як «передова постійна загроза». Суддя призначив «спеціального упо-

вноваженого», який наділив «Майкрософт» правом брати під контроль підроблені веб-сайти, як тільки вони будуть зареєстровані. В результаті хакери втратили керування багатьма інтернет-ресурсами всього через кілька днів після їхнього створення.

Але це постійна гра в ката й мишки, адже російські хакери шукають нові вектори для здійснення атак, у той час як «Майкрософт» та інші компанії намагаються викинути їх з гри.

Керівництво розвідки Сполучених Штатів також попереджало, що проміжні вибори стануть метою для іноземних урядів, які хочуть вплинути на волевиявлення американських виборців. Виступаючи минулого місяця на Аспенському форумі з безпеки, директор ФБР Крістофер Рей сказав, що його відомство фіксує інформаційні операції, «спрямовані на те, щоб сіяти в країні розбрат».

Також минулого місяця «Майкрософт» оголосила, що виявила і допомогла блокувати подібні атаки проти двох сенаторів, які висуваються на переобрання. Зокрема, сенатор від Міссурі Клер Маккаскіл, що представляє демократів, стикається в цьому році з одним із найскладніших політичних викликів.

«Майкрософт» заявляє, що докладає всіх зусиль, щоб допомогти політикам, які йдуть на вибори, протистояти іноземному впливу. Компанія запускає ініціативу під назвою «Аккаунтгард», яка покликана посилити захист кандидатів та їхніх передвиборних офісів на федеральному та місцевому рівнях, а також підвищити безпеку аналітичних центрів і політичних організацій.

Девід СЕНГЕР,
Шера ФРЕНКЕЛЬ
The New York Times, США
(Матеріал публікується зі скороченнями)

США, Росія чи Китай можуть випадково влаштувати ядерний Армагеддон

Що станеться, якщо країна використовує одні й ті ж самі супутники для управління своїми ядерними силами і звичайними військами? Випадкова ядерна війна, ось що! Вашингтонський аналітичний центр попереджає про загрози, які несе використання Сполученими Штатами одного і того ж командного центру та системи зв'язку для всіх видів озброєнь і військ у своїй армії.

Через таке «подвійне застосування» атака на неядерний актив — супутник або радар — може бути помилково розцінена як спроба підірвати сили ядерного стримування Америки. Проект ядерної політики адміністрації Дональда Трампа вже оголошує, що кібератаки проти США або атаки на її супутники є стратегічною загрозою, здатною призвести до ядерної відповіді. Але тут виникає проблема під назвою «ядерне непорозуміння», коли традиційно чіткі лінії між ядерними і неядерними системами розмиваються. У своєму звіті аналітичний центр «Фонд міжнародного миру Карнегі» вказав на провину Росії і Китаю в такій плутанині. Наприклад, Росія тримає свої ядерні субмарини і бомбардувальники на тих же базах, що і звичайні судна та літаки. А значить, удар звичайних сил США по таких же підрозділах армії Росії може закінчитися тим, що Кремль побачить у ньому атаку проти свого ядерного арсеналу. У такому випадку російська відповідь може стати початком ядерної війни.

Китай допускає атаки на американські супутники, щоб дестабілізувати командні системи США, а також арсенал «розумного» озброєння, залежного від супутникових систем навігації. Пекін вважає, що це було б елементом звичайної війни, хоча адміністрація Трампа говорить інше. У новому звіті «Фонду міжнародного миру Карнегі» зазначено, що США роблять ту саму помилку, що і Росія з Китаєм. «Починаючи з останнього десятиліття холодної війни США збільшили свою залежність від систем подвійного застосування, присвоюючи неядерні завдання активам системи управління СЗІ, які зазвичай використовувалися суто для ядерних операцій», — зазначив автор звіту і директор програми з питань ядерної політики Фонду Джеймс Ектон.

«До середини 1980-х років американські супутники раннього попередження використовувалися лише для виявлення запусків ракет з ядерними боєголовками.

Сьогодні вони використовуються в ряді неядерних місій, наприклад, для систем протиракетної оборони», — пояснив він.

США демонтували свої наземні системи комунікації для управління ядерними силами, які у них були за часів холодної війни. Це означає, що супутники стали єдиним засобом командування ядерним арсеналом. І ці ж супутники використовуються для зв'язку з неядерними озброєннями. Навіть з появою кібератак і протисупутникової зброї супутникові системи США не стали менш вразливими. У 1980-х і 1990-х роках у США було дві супутникові системи зв'язку для ядерного арсеналу. «Сьогодні ж США в процесі запуску чотирьох передових супутників надвисокої частоти, які стануть єдиною системою передачі наказів для застосування ядерної зброї, коли супутники системи Milstar остаточно будуть відключені», — підкреслив Ектон. На думку експерта, існує кілька сценаріїв, коли США можуть неправильно оцінити загрозу і переборщити з відповіддю.

«Росія може атакувати наземні або космічні активи попередження, щоб вивести з ладу європейську систему ПРО, яка ефективно захоплює її неядерні ракети. Вашингтон може розцінити це як підготовку, яка має гарантувати, що обмежені ядерні удари з боку Росії зможуть подолати американські домашні системи протиракетної оборони», — йдеться у звіті Фонду. У Вашингтоні бояться, що Росія може піти на обмежені ядерні удари, щоб загнати Америку в кут і поставити її перед вибором: відступити або зважитися на розв'язання повномасштабної ядерної війни. Якщо Москва вдарить по комунікаційних системах подвійного використання, щоб заблокувати операції американських звичайних сил, Вашингтон може все зрозуміти неправильно і вирішити, що це була атака проти ядерного арсеналу.

Майкл ПЕК
National Interest (США)

ЦЕ ПОСТІЙНА ГРА В КОТА Й МИШКИ, АДЖЕ РОСІЙСЬКІ ХАКЕРИ ШУКАЮТЬ НОВІ ВЕКТОРИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ АТАК, У ТОЙ ЧАС ЯК «МАЙКРОСОФТ» ТА ІНШІ КОМПАНІЇ НАМАГАЮТЬСЯ ВИКИНУТИ ЇХ З ГРИ

Дуже синтетичне муві

Кінематографістів хлібом не годуй, а дай заглянути в майбутнє. Цього разу режисер Дрейк Дорітус і сценарист Річард Грінберг вирішили знову повернутися до теми створення штучного інтелекту (як багато подібних фільмів ми вже бачили!). І представили на суд глядачів картину «Зої».

За сюжетом вчені майбутнього Зої (Леа Сейду) і Коул (Юен Макгрегор) мають намір створити ідеальних романтичних партнерів-синтетиків. Роботи запрограмовані на любов, і якщо експеримент вдасться, то люди більше ніколи не відчуватимуть себе самотніми. Синтетики не зрадять, не покинуть... Здавалося б, вчені домоглися відмінних результатів. Але в один прекрасний момент Зої розуміє, що й вона є таким самим роботом і бере участь в експерименті. Усвідомлення цього факту для неї було вкрай болючим, втім, вона якось впоралася із цим відкриттям. Сама Зої по вуха закохана в Коула. Але і персонаж Макгрегора теж симпатизує дівчині. Між ними зав'язується романтичні стосунки. Ось тільки вчений прекрасно розуміє, що зустрічається з роботом, і це не дає йому спокою...

Французька актриса Леа Сейду стала відомою після роботи в картині «007: Спектр», у якій виконала роль останньої подружки Джеймса Бонда. Найбільш невиразної, м'яко кажучи, подружки... Так ось, цього разу вона теж була абсолютно тьмяною. Водночас і Юен Макгрегор немов перебував під її сонними чарами, адже він ніяк себе не проявив. Навіть не віриться, що це той самий актор, який зіграв у картинах «На голці», «Острів», «Янголи і демони», «Привид», «Неможливе» (тут він грав божественно!). До речі,

спочатку на роль Коула претендував інший актор — Чарлі Ханнем. І шкода, що він не пройшов кастинг, адже після жакливого роботи у фільмі «Меч короля Артура» йому вже нема чого втрачати. А ось Макгрегору є що...

Загалом фільм «Зої» — першокласне снодійне. Тут немає ідеї, динаміки, інтриги, харизми, інтелекту. Взагалі нічого... Але якщо вам цікава сама тема, то є кілька реально захоплюючих фільмів. Наприклад, «Штучний розум» (2001) — картина культового режисера Стівена Спілберга, знята за мотивами оповідання Браяна Олдвіса. Ця стрічка розповідає про хлопчика-андроїда, який був запрограмований на любов. Нагадаємо, головну роль у фільмі виконав Хейлі Джоел Осмент. Це справді дуже зворушливе і глибоке кіно. Також можна подивитися екранізацію твору Айзека Азімова під назвою «Я, робот» (2004). Сюжет фільму переносить нас у 2035 рік, коли роботи стали частиною повсякденного життя людини. Ось тільки як завжди виявиться, що штучні люди зовсім не безвинні. Мало того що сюжет цієї стрічки захоплює, так ще й головну роль у ній зіграв чудовий Вілл Сміт. Взагалі-то, якщо покопирсатися в пам'яті, можна згадати ще пару-трійку відмінних муві на тему штучного інтелекту. І краще переглянути їх вкотре, ніж дивитися вперше фільм «Зої». Ну хіба що вас змучило безсоння.

Траволта і пустота

Багато кіноманів з нетерпінням чекали на прем'єру фільму «Кодекс Готті». Цей байопік розповідає про життя одного з найвідоміших гангстерів Америки. Більш того, головну роль виконав Джон Траволта. Здавалося б, ця картина неодмінно повинна вистрілити, але насправді фільм виявився бездарним і стомливим. До слова, він отримав рейтинг 0% на авторитетному порталі кінокритиків Rotten Tomatoes. Таке потрібно ще «заслужити»!

Отже, сюжет фільму заснований на реальних подіях і розгортається з 1973-го по 1999 рік. Спочатку нам показують молодого Джона Готті (Джон Траволта), який тільки починає свою гангстерську кар'єру. Спершу він готовий

проти кого, чому? Спочатку незрозуміло взагалі нічого. Для того щоб вникнути в суть, потрібно як мінімум залізити до Вікіпедії!

Персонажі прописані погано, характер головного героя взагалі не розкритий. Ну а сам

Коннолі. І він наче не фільм знімав, а салат готував із будь-чого. До сценаристів Лео Россі та Лема Доббса ще більше претензій. Чітко видно, наскільки їм було нецікаво писати сценарій. У фільмі немає жодної репліки, за яку можна зачепитися, жодної яскравої сцени... За великим рахунком взагалі незрозуміло, для чого його знімали. Адже знаменитий Джон Готті і так фігурував у кількох стрічках: «Спіймати Готті» (1994), «Готті» (1996), «Свідок проти мафії» (1998), «Бос всіх босів» (2001), «Велике пограбування» (2001), «Клуб «Сінатра» (2010).

«КОДЕКС ГОТТІ» — НАЙГІРШИЙ В ІСТОРІЇ ГАНГСТЕРСЬКИЙ ФІЛЬМ. У КІНОСВІТІ, В ЯКОМУ Є «ХРЕЩЕНИЙ БАТЬКО» І «ВІДСТУПНИКИ», А ТАКОЖ ЩЕ З ДОБРИЙ ДЕСЯТОК КЛАСНИХ КАРТИН ЦЬОГО ЖАНРУ, НЕМАЄ МІСЦЯ ДЛЯ «КОДЕКСУ ГОТТІ»

виконувати найпростіші та брудні завдання, але крок за кроком головний герой наближається до трону і стає босом однієї з найбільших мафіозних сімей у Нью-Йорку. Втім, ненадовго: в 1992 році завдяки свідченням свого заступника Сальваторе Гравано, який погодився співпрацювати з владою, Готті засудили до довічного ув'язнення за вбивство і рекет. Ось, мабуть, і весь сюжет.

У картині використано нелінійне оповідання. Що, до речі, в цьому випадку дуже заплутує глядача. Дія розгортається вкрай сумбурно. Логічний ланцюжок простежити складно, не кажучи вже про те, щоб просто зрозуміти, що ж відбувається на екрані. Глядачеві не дають розібратися в деталях: хто з ким, хто

Джон Траволта грав огидно, хоча ми ж знаємо, що він прекрасний актор. Згадайте його персонажа Вінсента Вега з культового «Кримінального чтива», подивіться це кіно ще раз. А ось «Кодекс Готті» дивитися не варто взагалі, оскільки це марнування часу. До слова, в картині знялися також дружина Траволти Келлі Престон і дочка Елла Блю. Їхня участь у проекті виявилася настільки ж невиправданою...

До речі, з виробництвом фільму справи не склалися з самого початку. Так, робота над проектом тривала цілих сім років. Фільм залишали то продюсери, то режисери... Знімати картину в результаті нібито мав постановник «Людини дощу» Баррі Левінсон, а в підсумку ця робота дісталася якомусь Кевіну

«Кодекс Готті» — найгірший в історії гангстерський фільм. У кіносвіті, в якому є «Хрещений батько» і «Відступники», а також ще з добрий десяток класних картин цього жанру, немає місця для «Кодексу Готті».

До слова, незабаром нам покажуть ще одне мафіозне муві під назвою «Фонзо». Ця драма розповідь про знаменитого гангстера Аль Капоне, роль якого виконав Том Харді. Що із стрічки вийде, про це ми судитимемо за деякий час. Але передчуття вже нехороші: занадто бентежить той факт, що на головну роль затвердили саме Харді, який ані крапельки не схожий на легендарного гангстера... Тож цілком ймовірно, що на нас чекає ще одне розчарування.

«ЗОІ» — ПЕРШОКЛАСНЕ СНОДІЙНЕ. ТУТ НЕМАЄ ІДЕЇ, ДИНАМІКИ, ІНТРИГИ, ХАРИЗМИ, ІНТЕЛЕКТУ. ВЗАГАЛІ НІЧОГО...

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26
Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад 10 386 прим.
Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.